

[Enggaard.]

rolle som tidligere, søger at reducere arealfaktorens betydning en smule. Når jeg bruger udtrykket en smule, er det bevidst, for den konkrete virkning af den ændring, der her foreslås, er forholdsvis ringe. Det er vigtigt, hvis den i fremtiden fikses til et bestemt tal, nemlig 20, som er foreslået i betænkningen, således at det ved en fortsat forbedring af trafiklinjerne mellem landsdelene kan hindres, at forholdet yderligere ændres.

Der har, navnlig fra hr. Aksel Larsens side, været bragt andre forslag ind i debatten, som det fremgår af betænkningen. Der er forslag om en anden måde at nummerere sideordnede kandidater på i opstillingen; det fremtræder som et underændringsforslag til det forslag, der i første række skyldes socialdemokratiets interesse for den nye form for sideordnet opstilling. Desuden er der forslag om at lempe reglerne for opnåelse af mandater her i folketinget, den såkaldte spærreregulering, hvorefter man stort set vender tilbage til de regler, som var gældende før 1953. Endelig har hr. Aksel Larsen også fremsat en skitse, hvori han går ind for valg i større samlede områder uden tillægsmandater plus en yderligere liste.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder om disse ting, men kun sige, at det kunne være interessant at diskutere dem nærmere. Jeg tror, det er vigtigt, at vi i forlængelse af det udvalgsarbejde, som har fundet sted, prøver at diskutere nogle af disse principper, som der desværre ikke har været meget tid til at gå ind på under udvalgsdrøftelserne.

Vi tror i venstre, at der fortsat består problemer i forbindelse med tillægsmandaterne. Disse tillægsmandater falder ofte ret tilfældigt, og det er svært for vælgerne at forstå, at stemmer afgivet i én egn af landet måske skal give sig udslag i, at der falder tillægsmandater i en ganske anden del af landet. Spørgsmålet om skillelinjerne mellem landsdelene ved beregningen af, hvordan tillægsmandaterne skal fordeles på de enkelte områder, er en af de ting, man med fordel kunne tage op til drøftelse.

Vi skal fra venstres side anbefale, at man stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, og vi må anbefale at stemme imod de af hr. Aksel Larsen stillede ændringsforslag.

Svend Haugaard: Jeg kan tilslutte mig glæden over, at der er opnået enighed. Netop i denne sag synes jeg det er meget vigtigt, at partierne er enige. Der er næppe nogen af parterne, der er helt tilfreds, men det er måske netop udtryk for, at man har bøjet sig efter hinanden.

Det radikale venstre har stærkt fremført ønsket om, at man får den størst mulige ensartethed i vælgertal de enkelte valgkredse imellem for på den måde også at få større lighed i muligheden for at vælge en kandidat. Mellem første og anden behandling er der på dette område sket meget betydelige fremskridt. Mange små kredse foreslås nedlagt, og det giver mulighed for rigtige reguleringer.

Vi må dog beklage, at der stadig væk er en del tilbage. Vi kan især pege på Nordjylland, hvor vi ikke synes der er taget tilstrækkeligt hensyn til, at Ålborgkredsene i forhold til det øvrige er områder i udvikling og derfor hurtigt vil blive for dominerende. Der er også andre skævheder. Vi kan nævne Sønderjylland, hvor vi gerne havde set 6 kredse i stedet for de 7, vi kunne nævne en mulig deling af Esbjerg og Herning, og vi kunne nævne forskellige reguleringer på Sjælland og Fyn. Men vi må erkende, at med de mange hensyn, der skal tages i en sådan sag, og med det ønske, vi alle sammen har haft om at nå frem til enighed, er vi i virkeligheden nået et pænt stykke frem på vejen. Vi håber, at partiorganisationerne rundt omkring i landet forstår de vanskeligheder, udvalget har stået over for; men det er næppe dem alle, som bliver glade og tilfredse.

Rigtigheden af en ændring af arealfaktoren kan diskuteres. En meget stor befolkningstæthed giver let en stærk dominans, fordi man ofte lader lokale hensyn få lidt for stærk vægt. Men vi er uden begejstring gået med til en nedsættelse af arealfaktoren.

Fra vor side er der meget stor tilfredshed med, at patienter på sygehuse og plejehjem nu får lejlighed til at afgive stemme. Det er muligt, at det op til valget kan skabe en vis uro, men modsat må vi vel også forvente, at det i politisk interesserede sind kan skabe uro, hvis man ikke får mulighed for at opfylde sin borgerpligt. Vi havde gerne set, at det havde været muligt at gå endnu videre, så syge i hjemmene også kom med, men jeg